

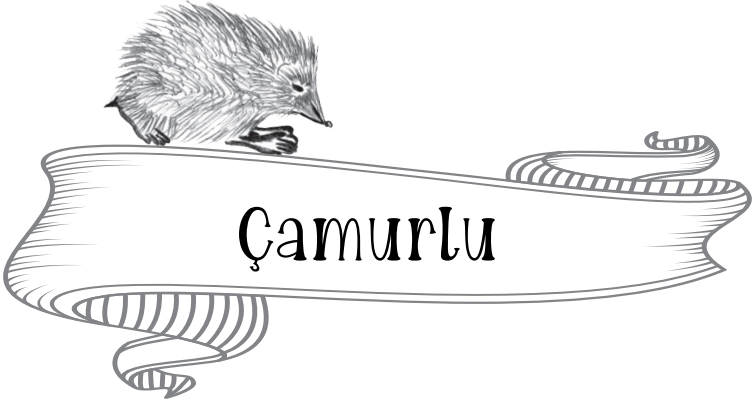

KIRMIZI YELKENLİNİN SONU

HUGH LOFTING

GENÇ HAYAT

Bir zamanlar, çok uzun yıllar önce, büyükbabaları-
mız henüz küçük birer çocukken bir doktor vardı. Bu
Doktor'un adı Dolittle idi. İsmi tam olarak şöyleydi:
John Dolittle, Tıp Doktoru. "Tıp Doktoru" onun çok
şey bilen ve oldukça yetenekli, yeterli bir doktor ol-
duğu anlamına gelir.

Bataklığın yakınlarında Çamurlu adındaki küçük
bir kasabada yaşardı. Genci-yaşlısı bütün kasaba
halkı onu oldukça iyi tanırlardı. Ne zaman, başındaki
uzun şapkasıyla kasabanın sokaklarında yürüse onu
gören herkes "İşte, Doktor gidiyor! Ne kadar da akıllı
bir adam!" derdi. Ve köpekler ile çocuklar koşarak
ona yetişir, yol boyunca onun ardı sıra yürürlerdi.
Hatta kilise kulesinde yaşayan kargalar bile onu gö-
rünce gıklar ve başlarını sallayarak selam verirlerdi.

Kasabanın sınırında, oldukça küçük bir evde yaşardı. Evi küçük olmasına küçüktü, ama bahçesi çok büyüktü. Oldukça geniş bir çimenlik alan, taştan oturaklar ve bahçenin çeşitli yerlerinde boy gösteren hüzünlü salkım söğütler vardı. Kız kardeşi Sarah Dolittle ev işleriyle ilgilenirdi, ama bahçeyle uğraşmak Doktor'un bizzat kendi işiydi.

Hayvanlara karşı gerçekten özel bir ilgisi vardı. Onları çok sevdiğinden evinde çeşitli hayvanlar beslerdi. Bahçenin ortasındaki havuzda yaşayan süs balıklarının yanı sıra kilerde tavşanları, piyanosunda beyaz fareleri, keten perdede bir sincabı ve bodrumda da bir kirpisi vardı. Ayrıca, buzağısıyla birlikte bir ineği de vardı. Oldukça yaşlı -tam olarak yirmi beş yaşında olan- topal atını da unutmamak gerek. Sonra tavuklar, güvercinler, iki kuzu ve daha birçok hayvan... Ama Doktor'un gözde hayvanları Dab-Dab adındaki ördeği, Jip adındaki köpeği, Gub-Gub adındaki koyunu, Polinezya adındaki papağanı ve Huu-Huu adındaki baykuşuydu.

Kız kardeşi, bütün bu hayvanlardan sürekli şikâyet eder, onların evi kirlettiklerini ve düzeni bozduklarını söylerdi. Bir gün, romatizma şikâyetiyle Doktor'u görmeye gelen yaşlı bir kadın divanda uyumakta olan kirpinin üzerine oturunca olanlar oldu. Bundan sonra, yaşlı kadın bir daha asla Doktor'a gelmedi ve her cumartesi, hiç üşenmeden kasabanın kilometrelerce uzağındaki başka bir kasabada bulunan farklı bir doktora gitmeye başladı. Bu olaydan sonra çileden

çıkan kız kardeşi Sarah Dolittle, Doktor'a demediğini bırakmadı: "Doğrusu senin aklına şaşıyorum John! Bütün evi bu tuhaf hayvanlarla doldurduktan sonra nasıl olur da hasta insanların sana gelip muayene olmalarını bekleyebilirsin? Sence, oturma odası kirpi ve farelerle dolu olan biri akli başında bir doktor olabilir mi? Bu, hayvanların kaçırdığı dördüncü önemli kişiydi! Kasaba sakinlerinin önde gelenlerinden olan Bay Jerkins ve Rahip de ne kadar hasta olurlarsa olsunlar bir daha senin evinin civarına bile yaklaşmayacaklarını söylüyorlar. Her geçen gün daha da fakirleşiyoruz. Eğer bu şekilde devam edersen en iyi insanlardan hiçbiri, seni doktor olarak seçmeyecektir."

"Ama, ben hayvanları 'en iyi' insanlardan daha çok seviyorum." dedi Doktor. Bunun üzerine kız kardeşi, "Artık iyice saçmalıyorsun!" diyerek odadan dışarı çıktı.

İşte bundan sonra, günler geçtikçe Doktor giderek daha fazla hayvana sahip oluyor ve o daha çok hayvana sahip oldukça ona muayeneye gelen insan sayısı da azaldıkça azalıyordu. Bu böyle devam etti; ta ki ona muayeneye gelen kimse kalmayana kadar. Tabii, hayvanların hiçbir çeşidinden rahatsız olmayan, Kedileri Besleyen Adam dışında. Ama Kedileri Besleyen Adam, çok zengin değildi ve yılda sadece bir kez Şükran Günü yemeğini fazla kaçırdığında hastalanır, Doktor'dan çok ucuza bir şişe şurup alırdı.

Bu kadar kazanmak bir evi geçindirmek için pek de yeterli sayılmazdı. Eğer Doktor daha önceden kasasında biraz para biriktirmiş olmasaydı, nasıl geçirirlerdi kim bilir! Buna rağmen, Doktor küçük ev hayvanları edinmeye devam ediyordu. Tabii ki bütün bu hayvanları beslemek de bir hayli pahalıya patlıyordu. Bu yüzden kasasında biriktirdiği para giderek azalıyordu.

Aradan biraz zaman geçince piyanosunu sattı ve fareleri çalışma odasındaki masanın çekmecelerinden birine yerleştirdi. Ama piyanosunu satarak elde ettiği para da eridi bitti; bu yüzden pazar günleri giydiği kahverengi takım elbisesini de satmak zorunda kaldı. Giderek daha da fakirleşiyordu, fakirleşiyordu ve fakirleşiyordu.

Bütün bunlardan sonra, artık kasabanın sokaklarında başındaki uzun şapkasıyla yürüdüğünde kulaktan kulağa şu fısıltılar dolaşıyordu: "İşte Doktor John Dolittle geçiyor! Bir zamanlar ülkenin bu yakasındaki en iyi doktordu. Bir de şimdiki haline bak! Beş parasız kaldı, kenarda köşede biriktirdiği her şey eriyip gitti!"

Ama kediler, köpekler ve çocuklar hâlâ onu görünce koşarak peşine takılıyor ve yol boyunca ardı sıra yürüyorlardı. Tıpkı Doktor zengin bir adamken yaptıkları gibi...

Hayvanların Dili

Ne olduysa Kedileri Besleyen Adam'ın, karın ağrısı yüzünden Doktor'u ziyaret ettiği o gün oldu. İki mutfaktaki masanın başında oturmuş sohbet ediyorlardı.

“Neden insanları muayene eden bir doktor olmayı bırakıp hayvan doktoru olmuyorsun?” diye sordu Kedileri Besleyen Adam.

Papağan Polinezya, pencerenin kenarında oturmuş dışarıda yağın yağmuru izleyerek kendi kendine bir denizci şarkısı söylüyordu. Kedileri Besleyen Adam'ın önerisini duyunca şarkı söylemeyi kesti ve konuşmayı dinlemeye başladı.

“Görüyorsun ki Doktor,” diye devam etti Kediler Besleyen Adam; “hayvanlar hakkında her şeyi biliyorsun; diyebilirim ki veterinerlerin bildiğinden kat kat daha fazlasını biliyorsun. Şu yazdığın kitap... Hani

kediler hakkında olan, inan ki muhteşemdi! Benim okuma yazmam yoktur, eğer öğretselerdi ben de çok iyi kitaplar yazabilirdim ya, neyse... Ama karım Theodosia, o kesinlikle bir kitap kurdudur! Evet, inan bana öyledir! Senin kitabını da bana o okudu! Ne denilebilir ki; tek kelimeyle mükemmel! Mü-kem-mel! İnsanın aklına senin de bir zamanlar kedi olarak yaşadığından başka bir şey gelmiyor. Onların nasıl düşündüğünü biliyorsun. Beni iyi dinle Doktor. Hayvan doktoru olursan çok iyi para kazanırsın! Bundan haberin var mı? Düşünsene, ben sana benim dükkâna gelen kadınların hasta kedi ve köpeklerini gönderirim. Ve eğer yeterince hızlı bir şekilde hasta olmazlarsa mamalarının içine bir şey koyar ve o mamaları sahiplerine satırım. Böylece hastalanırlar, anlıyorsun değil mi?"

"Yoo, olmaz öyle şey!" dedi Doktor telaşla. "Bunu kesinlikle yapmamalısın! Bu hiç de doğru olmayacaktır!"

"Hayır, hayır... Beni yanlış anladın! Ben gerçek manada bir hastalıktan bahsetmiyorum." diye cevapladı onu Kedileri Besleyen Adam; "Benim kastettiğim sadece kendilerini bir parça halsiz hissettirecek küçücük bir şey... Ama tabii senin de söylediğin gibi bu hayvancıklar için pek de adil bir uygulama olmayacaktır! Ama onlar her durumda hastalanacaklardır zaten; çünkü yaşlı kadınlar onlara hep yiyebileceklerinden daha fazlasını veriyorlar. Hem üstelik civardaki bütün çiftçiler topal atları ve hasta koyunları için sana geleceklerdir. Bana kulak ver ve bir hayvan doktoru ol!"

Kedileri Besleyen Adam gittiğinde, papağan pencerede tünediği yerden uçarak Doktor'un masasına kondu ve "Bu adam kesinlikle çok akıllı!" dedi. "Söylediği şey tam da senin yapman gereken şey. Bir hayvan doktoru ol. Bırak artık şu mızımız insanlarla uğraşmayı. Eğer senin dünyadaki en iyi doktor olduğunu anlayacak kadar beyinleri yoksa bırak ne halleri varsa görsünler. Sen, onların yerine hayvanlarla ilgilen, hayvanlar çok kısa sürede sendeki cevheri keşfedeceklerdir. Bir hayvan doktoru ol."

"Ama, etrafta yeterince hayvan doktoru var." dedi John Dolittle, çiçekle dolu saksıları yağmurdan yararlanabilmeleri için pencerenin dışındaki eşığe yerleştirirken.

"Evet, onlardan yeterince var." dedi Polinezya. "Ama hiçbiri de bir işe yaramaz. Şimdi beni iyi dinle Doktor, sana çok önemli bir şey söyleyeceğim. Hayvanların konuşabildiğini biliyor muydun?"

"Papağanların konuşabildiğini biliyorum." dedi Doktor.

"Ah, biz papağanlar iki dili de konuşabiliriz: İnsanların dili ve kuş dili..." dedi Polinezya gururla. "Eğer ben 'Poli kraker istiyor.' dersem beni anlayabilirsin. Ama şimdi şunu bir dinle: Kir kir gor ii şi-şi?"

"Allah Allah!" diye hayretle bağırdı Doktor; "O da ne demek öyle?"

"Şu demek: Lapa hâlâ sıcak mı? Tabii ki kuş dilinde..."

“Vay canına! Demek öyle söyledin ha!” dedi Doktor. “Daha önce benimle bu dilde hiç konuşmamıştın!”

“Bu ne işe yarardı ki?” dedi Polinezya, sol kandaındaki birkaç kraker kırıntısını üzerinden atarken. “Eğer seninle kuş dilinde konuşsaydım beni asla anlayamazdın!”

“Hadi, başka şeyler de söyle!” dedi Doktor, iyice heyecanlanarak. Bir koşuda giysi dolabına gidip bir kalem ve bir not defteriyle geri döndü. “Şimdi, çok hızlı konuşma da söylediklerini not alabileyim. Bu gerçekten ilginç bir durum, hem de çok ilginç... Yepyeni bir şey bu! Önce Kuş Dili Alfabesiyle başlayalım... Yavaş yavaş söyle...”

İşte böylece Doktor, hayvanların da kendilerine ait özel bir dilleri olduğunu ve kendi aralarında bu şekilde konuştuklarını öğrenmiş oldu. Ve bütün ikinci vakti boyunca, dışarıda yağmur yağmaya devam ederken, Polinezya mutfak masasının üzerinde tünemiş bir halde ona, not defterine yazması için kuş kelimelerini teker teker söyledi.

Akşam çayının zamanı gelip de köpek Jip içeri girdiğinde papağan, Doktor’a: “Gördün mü, o da seninle konuşuyor.” dedi.

“Bana sadece kulağını kaşıyormuş gibi göründü...” dedi Doktor.

Kaşının birini havaya kaldıran papağan, “Yanıyorsun, hayvanlar konuşmak için her zaman ağızla-

rını kullanmazlar.” dedi yüksek bir sesle. “Hayvanlar, kulaklarıyla konuşurlar. Ayaklarıyla konuşurlar, sonra kuyruklarıyla konuşurlar... Hayvanlar her şeyleriyle konuşurlar. Bazen tek bir ses çıkartmak bile istemezler. Şu an, burnunun bir kanadını nasıl seğirttiğini görüyor musun?”

“Peki, bu ne anlama geliyor?” diye sordu Doktor.

“Bu şu anlama geliyor: Yağmurun dindiğini görmiyor musun?” diye cevapladı Polinezya. “Jip, sana bir soru soruyor. Köpekler soru sormak için neredeyse her zaman burunlarını kullanırlar.”

Bir süre sonra Doktor, papağanın yardımıyla hayvanların dillerini öyle iyi öğrendi ki hiç yardım almaksızın onlarla konuşmaya ve her dediklerini anlamaya başladı. Eh, dillerini de öğrendikten sonra insanları muayene eden bir doktor olmaktan bütünüyle vazgeçti.

Kedileri Besleyen Adam, John Dolittle’ın bir hayvan doktoru olacağını herkese söyler söylemez yaşlı hanımefendiler çok fazla kek yiyerek hastalanan buldoglarını ve finolarını, Doktor’a getirmeye başladılar. Ayrıca çiftçiler de kilometrelerce uzaklığa aldirmaksızın hasta inek ve koyunlarını ona göstermeye geliyorlardı.

Bir gün, sabana koşulan bir at getirildi Doktor’a. Zavallı hayvancık, at dilinden anlayan bir doktor bulabildiğine çok memnun oldu.

“Biliyor musunuz, Doktor,” dedi at; “tepenin arkasındaki veteriner hiçbir şey bilmiyor. Şu ana kadar tam altı haftayı ayağımın oynak yerindeki şişliği tedavi etmeye harcadı... Altı koca hafta, düşünemiyor musunuz? Üstelik benim tek ihtiyaç duyduğum gözlük iken. Tek gözüm kör olmak üzere... Atların da insanlar gibi gözlük takmaması için ortada hiçbir sebep yok. Ama tepenin arkasındaki o aptal adam bir kez bile gözlerime bakmadı! Bana koca koca haplar vermeye devam etti. Ona söylemeye çalıştım, inanın bana; ama tek kelime bile at dilinden anlamıyordu. Benim ihtiyaç duyduğum şey gözlük.”

“Tabii, tabii...” dedi Doktor. “Hemen senin için bir tane hazırlayacağım.”

“Sizinki gibi bir gözlük istiyorum.” dedi at. “Yalnız benimki yeşil camlı olsun. Böylece elli dönümlük araziyi sürerken gözümü güneş ışınlarından korur.”

“Kesinlikle,” dedi Doktor, “yeşil camlı bir gözlüğün olacak, hiç merak etme.”

Doktor ön kapıyı onu uğurlamak üzere açtığı anda “Sorun ne biliyor musunuz, Efendim?” dedi sabana koşulan at. “Sorun önüne gelen herkesin hayvanları muayene edebileceğini düşünüyor olması. Neden? Çünkü hayvanlar şikayet etmez! Oysa gerçek şu ki bir insanın hayvanları gerçekten iyi muayene edebilmesi için insanları muayene eden doktorlardan daha zeki olması gerekiyor. Benim çiftçinin oğlu atlar hakkında her şeyi bildiğini sanıyor. Onu bir görseniz... O kadar

şişman bir suratı var ki sanki gözleri yokmuş gibi görünüyor ve pek akıllı davrandığı da söylenemez. Geçen hafta üstümü başımı hardalla sıvamaya çalıştı.”

“Nerene hardal sürdü?” diye sordu Doktor.

“Yoo, hiçbir yerime süremedi!” dedi at. “Sadece denedi. Onu çiftleyerek ördek havuzuna yolladım!”

“Bak sen!” dedi Doktor.

“Esasında, oldukça sessiz sakin bir hayvanımdır.” dedi at. “İnsanlara karşı oldukça sabırlıyım. Fazla yaygara çıkarmam. Ama zaten, o veterinerin bana yanlış ilaçları yutturuyor olması yeterince kötüyken bir de o kırmızı suratlı bu komik adam benimle dalga geçmeye başlayınca daha fazla dayanamadım işte!”

“Çocuğun canını çok yakmadın ya?” diye sordu Doktor.

“Yoo, hayır!” dedi at. “Onu isabetli bir tekmeye uygun bir yere gönderdim. Veteriner şimdi onunla ilgileniyor. Doktor, gözlüklerim ne zaman hazır olur?”

“Haftaya senin için hazır edeceğim.” dedi Doktor. “Salı günü tekrar uğra... İyi günler!”

Atı uğurladıktan sonra John Dolittle, kocaman güzel yeşil camlı bir gözlük hazırladı. Gözlüğünü kullanmaya başlayan atın gözündeki körleşme iyileşmeye başladı ve at çok kısa bir süre sonra eskisi kadar iyi görmeye başladı.

Saban koşulan attan sonra Çamurlu civarında, gözlük takan çiftlik hayvanları görmek oldukça alışıldık bir görünüm almaya başladı. Üstelik “kör atlar” tarihe karıştı.

Bundan sonra, bütün hayvanlar Doktor Dolittle’a getirildi. Hayvanlar onun kendi dillerini konuşabildiklerini anlar anlamaz acının nerede olduğunu, kendilerini nasıl hissettiklerini söylüyor ve böylece Doktor için onları iyileştirmek çok kolaylaşıyordu.

Tabii, bütün bu hayvanlar evlerine geri döndüklerinde eşe dosta, geniş bir bahçesi olan küçük bir evde yaşayan gerçek bir doktor olduğundan haber veriyorlardı. Doktor’un ünü bu şekilde kulaktan kulağa yayılıyordu. Ne zaman herhangi bir hayvan hasta olsa -ki sadece atlar, inekler ve köpekler değil, tarlalarda yaşayan irili ufaklı her çeşit hayvan; tarla fareleri, su sıçanları, köstebekler, yarasalar- Doktor’un, köyün sınırındaki evini ziyaret ediyorlardı. O kadar çoklardı ki Doktor’un o kocaman bahçesi, hemen hemen her zaman, onu görmek için eve girmeye çalışan hayvanlarla dolup taşıyordu.

Onu ziyarete gelen o kadar çok hayvan vardı ki Doktor, farklı türdeki hayvanlar için ayrı giriş kapıları ayarlamak zorunda kalmıştı. Ön kapının üzerine “ATLAR” diye yazdı, yan kapının üzerineyse “İNEKLER”, mutfak kapısına da “KOYUNLAR”. Her çeşit hayvanın kendisine ayrılmış bir kapısı vardı. Farelerin bile... Onlar, ucu kilerde biten bir tünel yoluyla eve

giriyorlar, sonra da kilerde sıraya girerek Doktor'un gelip onları görmesini sabırla bekliyorlardı.

İşte böylece, birkaç sene içinde, kilometreler ve kilometrelerce ötede, her yaşayan canlı, Tıp Doktoru Bay John Dolittle'ı bilir hale gelmişti. Ve kışları başka topraklara göç eden kuşlar, diğer ülkelerde karşılaştıkları hayvanlara yabancı topraklarda, onların dilinden anlayan ve sorunlarına yardım eden Bataklıktaki Çamurlu adındaki köyün harika Doktor'undan bahsediyorlardı. İşte bu şekilde, Doktor Dolittle'ın ünü, bütün dünya hayvanları arasında yayıldı. Hayvanlar, Doktor'un yaşadığı ülkenin yerlilerinden daha iyi tanıyorlardı onu. Doktor, çok ama çok mutluymuş ve hayatından gayet memnundu.

Doktor'un yeni kitabını yazmakla meşgul olduğu bir ikinci vakti, hemen hemen her zaman yaptığı gibi pencerenin kenarına oturmuş olan Polinezya, bahçede rüzgârla birlikte sağa sola savrulan yaprakları izlerken aniden bir kahkaha patlattı.

"Seni böyle güldüren nedir, Polinezya?" diye soru Doktor, başını kitabından kaldırıp.

"Sadece, düşünüyordum." dedi papağan ve yaprakları izlemeye devam etti.

"Ne hakkında düşünüyordun?" diye ilgiyle sordu Doktor.

"İnsanlar hakkında düşünüyordum." dedi Polinezya. "İnsanlar beni bazen gerçekten hasta ediyorlar. O kadar kusursuz ve harika olduklarını düşünüyorlar ki..."